

5^ο ετήσιο συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Αξιολόγησης,
10 Νοεμβρίου 2022

ESG και Αξιολόγηση για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Πρώθηση της διάστασης της βιωσιμότητας στις ρυθμιστικές
πρωτοβουλίες

Νίκος Τράντας

Δρ. Πολιτικής Επιστήμης, στέλεχος Προεδρίας της Κυβέρνησης

Βιωσιμότητα, SDG, ESG

- Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (2015) **SDG/ΣΒΑ**

Συμφωνία των κρατών μελών του ΟΗΕ για την επίτευξη 17 Στόχων και 169 υποστόχων μέχρι το 2030, για την εξάλειψη της φτώχειας και της πείνας, την ισότητα των φύλων και τη μείωση των ανισοτήτων, τη συμπεριληπτική οικονομική ανάπτυξη και την προστασία των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος.

- Συμφωνία του Παρισιού (2015)

Στόχος η συγκράτηση της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και η συνέχιση των προσπαθειών για τον περιορισμό της στον 1,5°C. “Στόχος η ενίσχυση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθιστώντας τις χρηματοδοτικές ροές συμβατές με την κατεύθυνση της ανάπτυξης χαμηλών εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή” (άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο γ).

- ESG κριτήρια στην ΕΕ

- Κανονισμός 2020/852/ΕΕ (για την **ταξινόμια της ΕΕ**). Θεσπίζονται κριτήρια των περιβαλλοντικά βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων: Όταν αυτές συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους 6 περιβαλλοντικούς στόχους (μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, μετάβαση σε κυκλική οικονομία, πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας των οικοσυστημάτων), και δεν επιβαρύνουν σημαντικά κανένα από αυτούς, αλλά και εφόσον ασκούνται σύμφωνα με ορισμένες ελάχιστες διασφαλίσεις (ευθυγράμμιση διαδικασιών με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ και του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα εργασίας και τον Διεθνή Χάρτη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων).
- Πρόταση οδηγίας (COM(2021)189) για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (**Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)**), η οποία τροποποιεί την οδηγία 2014/95/ΕΕ (NFRD) για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

ESG

- The sustainability reporting standards shall specify the information that undertakings are to disclose about :
 - (a) **environmental factors**, including information about: (i) climate change mitigation; (ii) climate change adaptation; (iii) water and marine resources; (iv) resource use and circular economy; (v) pollution; (vi) biodiversity and ecosystems;
 - (b) **social factors**, including information about: (i) equal opportunities for all, including gender equality and equal pay for equal work, training and skills development, and employment and inclusion of people with disabilities; (ii) working conditions, including secure and adaptable employment, wages, social dialogue, collective bargaining and the involvement of workers, work-life balance, and a healthy, safe and well adapted work environment; (iii) respect for the human rights, fundamental freedoms, democratic principles and standards established in the International Bill of Human Rights and other core UN human rights conventions, the International Labour Organization's Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work and the ILO fundamental conventions and the Charter of Fundamental Rights of the European Union.
 - (c) **governance factors**, including information about: (i) the role of the undertaking's administrative, management and supervisory bodies, including with regard to sustainability matters, and their composition; (ii) business ethics and corporate culture, including anti-corruption and anti-bribery; (iii) political engagements of the undertaking, including its lobbying activities; (iv) the management and quality of relationships with business partners, including payment practices; (v) the undertaking's internal control and risk management systems, including in relation to the undertaking's reporting process.

Εδραίωση της διάστασης της βιωσιμότητας στις πολιτικές της ΕΕ

- Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (COM(2019) 640 final)

«Νέα αναπτυξιακή στρατηγική που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία που διαθέτει μια οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία ως το 2050 έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και όπου η οικονομική ανάπτυξη έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων. Αποσκοπεί επίσης στην προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της ΕΕ, καθώς και στην προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον. Ταυτόχρονα, η μετάβαση αυτή πρέπει να είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς.... **Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της στρατηγικής της παρούσας Επιτροπής για την υλοποίηση του θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης**».

- Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2020 (COM(2019) 650 final) & 2021 (COM(2020) 575 final)

«Η οικονομική ανάπτυξη δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Μια οικονομία πρέπει να λειτουργεί προς όφελος των πολιτών και του πλανήτη».

«Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης θα βρίσκονται στο επίκεντρο της χάραξης πολιτικής και της δράσης της ΕΕ».

Πλήρης ενσωμάτωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ στην πρακτική της Επιτροπής για την καλή νομοθέτηση και την αξιολόγηση των επιπτώσεων (impact assessment/IA)

- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2019/2956(RSP))
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου της ΕΕ (14835/19 και 8286/19)
- Ανακοίνωση της Επιτροπής *Βελτίωση της νομοθεσίας: συνένωση δυνάμεων για τη θέσπιση καλύτερων νόμων* (COM(2021) 219 final):
 - Η Επιτροπή «θα λαμβάνει υπόψη τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών με σκοπό να εξασφαλίσει ότι κάθε νομοθετική πρόταση συμβάλλει στην ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη· θα διασφαλίσει ότι η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» εφαρμόζεται σε όλες τις πολιτικές σύμφωνα με τον όρκο που περιλαμβάνεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία».
 - Για να διασφαλίσει τη βελτιωμένη ανάλυση και αναφορά των επιπτώσεων, η Επιτροπή θα προσδιορίζει τους σχετικούς ΣΒΑ για κάθε πρόταση και θα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η πρωτοβουλία θα υποστηρίζει την επίτευξή τους. Οι σχέσεις με τους ΣΒΑ θα περιλαμβάνονται σε όλες τις αξιολογήσεις και τις εκτιμήσεις επιπτώσεων.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Αναθεώρηση κατευθυντήριων γραμμών για την καλή νομοθέτηση (SWD(2021) 305 final) & Εργαλειοθήκη (Νοέμβριος 2021)

- Περαιτέρω εξειδίκευση της δέσμευσης της Επιτροπής για την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας και των ΣΒΑ.
- Οι αξιολογήσεις των επιπτώσεων και οι αιτιολογικές εκθέσεις των νομοθετικών πρωτοβουλιών θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη θετική επίδραση τους ως προς την επίτευξη των ΣΒΑ.

Εργαλειοθήκη για την Καλή Νομοθέτηση

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf

Εκτεταμένες αναφορές στους ΣΒΑ και οδηγίες ως προς τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στις αξιολογήσεις επιπτώσεων.

- Εργαλείο #18, με τη λίστα δυνητικών επιπτώσεων, στην οποία αποτυπώνονται οι σχετικοί ΣΒΑ.
- Εργαλείο #19, ειδικά για την ενσωμάτωση των ΣΒΑ στις πολιτικές της ΕΕ.
- Εργαλεία από #21 έως #36, που αφορούν διάφορες θεματικές και περιλαμβάνουν τους σχετικούς δείκτες για τους ΣΒΑ.
- Εργαλείο #40 για τη σύνταξη της αιτιολογικής έκθεσης, όπου αναφέρεται ότι τα κύρια ευρήματα της ανάλυσης επιπτώσεων που αφορούν τους ΣΒΑ θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις αιτιολογικές εκθέσεις.
- Παράρτημα 3 της έκθεσης αξιολόγησης επιπτώσεων (εργαλείο #11), στο οποίο θα πρέπει να αναφέρονται οι σχετικοί ΣΒΑ και να περιγράφεται ει δυνατόν η πρόοδος και πιθανές συνέργειες ή συμβιβασμοί μεταξύ συγκεκριμένων ΣΒΑ.

Καλό παράδειγμα ενσωμάτωσης των ΣΒΑ στις νομοθετικές πρωτοβουλίες: Δανία

- Το 2021, η Δανία, ακολουθώντας το παράδειγμα της ΕΕ, εισήγαγε νέες κατευθυντήριες γραμμές για την καλή νομοθέτηση.
- Κάθε επισπεύδον υπουργείο οφείλει να διενεργεί έλεγχο για το κατά πόσον κάθε νέο νομοσχέδιο είναι σχετικό και έχει επιπτώσεις για τους ΣΒΑ και τους 169 υποστόχους. Εάν το νομοσχέδιο κριθεί ότι σχετίζεται και έχει σημαντικές επιπτώσεις για τους ΣΒΑ (θετικές ή αρνητικές), ένα ειδικό κεφάλαιο θα πρέπει να περιλαμβάνεται στα γενικά σχόλια ή στην αιτιολογική έκθεση για το νομοσχέδιο.
- Η αξιολόγηση είναι κατά βάση ποιοτική και, όπου είναι εφικτό, ποσοτική. Η αξιολόγηση επιπτώσεων για τους ΣΒΑ συμπεριλαμβάνεται στις κατά τα άλλα υποχρεωτικές αναλύσεις συνεπειών ρύθμισης, πριν από το μέρος που αφορά τον οικονομικό αντίκτυπο της ρύθμισης και τις συνέπειες για τον δημόσιο τομέα, και φέρει τον τίτλο «Συνέπειες για την επίτευξη των ΣΒΑ». Σχετικές αναφορές και διασυνδέσεις γίνονται στις περιπτώσεις όπου οι ΣΒΑ συμπίπτουν με άλλους κύριους στόχους του νομοσχεδίου και των δημόσιων πολιτικών της χώρας εν γένει, για τους οποίους αφιερώνεται ειδικό κεφάλαιο στις αναλύσεις συνεπειών ρύθμισης, όπως είναι η ισότητα των φύλων.

Αξιολόγηση επιπτώσεων σε 3 βήματα

- **Screening.** Αρχική αξιολόγηση, κατά την οποία διαπιστώνεται αν το νομοσχέδιο σχετίζεται με κάποιους ΣΒΑ (π.χ. τον 4 για την εκπαίδευση, τον 3 για την υγεία ή τον 13 για το κλίμα) και αν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ενδεχομένως θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές αναφορικά με την επίτευξη των ΣΒΑ.
- **Scoping.** Εάν διαπιστωθεί ότι αυτό συμβαίνει, εξετάζεται πιο λεπτομερώς το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης. Όσο πιο μεγάλες είναι οι επιπτώσεις τόσο πιο σημαντικό κρίνεται να γίνει η αξιολόγηση των συνεπειών της ρύθμισης ως προς τους ΣΒΑ. Εξετάζονται παράμετροι όπως η συσχέτιση με συγκεκριμένους υποστόχους, με την αρχή του “να μην αφήσεις κανέναν πίσω” (leave no one behind), με τις επιπτώσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο, με άλλες έμμεσες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις, συνέργειες ή αντιθεσίες με τους υπόλοιπους Στόχους και υποστόχους. Αν το υπουργείο συμπεράνει ότι το νομοσχέδιο παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση και έχει σημαντικές επιπτώσεις για τους ΣΒΑ, τότε αποφασίζει για τη διενέργεια μίας σχετικής ανάλυσης συνεπειών ρύθμισης, η οποία στη συνέχεια θα πρέπει να συμπεριληφθεί στα σχόλια/αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου.
- **Assessment.** Τελική αξιολόγηση. Αν το νομοσχέδιο έχει σημαντικές επιπτώσεις για τους ΣΒΑ, ένα ξεχωριστό μέρος των γενικών σχολίων/αιτιολογικής έκθεσης αφιερώνεται σε αυτό. Εκεί πρέπει να γίνεται μία σύντομη περιγραφή για τον τρόπο με τον οποίο η ρύθμιση αναμένεται να επηρεάσει τους Στόχους και υποστόχους.

Καλό παράδειγμα μεθοδολογίας για την ανάλυση συνεπειών ρύθμισης για τη βιωσιμότητα (SIA): Γερμανία

- Η ανάλυση συνεπειών ρύθμισης για τη βιωσιμότητα (sustainability impact assessment) είναι υποχρεωτική για όλους τους νόμους από το 2009.
- Ψηφιακό εργαλείο eNAP (2018) <https://plattform.egesetzgebung.bund.de/cockpit/#/egfa>, <https://tropico-project.eu/cases/administration-costs-for-bureaucracy/enap-an-electronic-sustainability-assessment-tool-for-the-ministerial-bureaucracy-in-germany/>
- Βασικά ICT χαρακτηριστικά:
 - Η δομή του eNAP προέρχεται από τη Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της Γερμανίας.
 - Όταν ο χρήστης διενεργεί SIA με το eNAP, πρέπει να αξιολογήσει και να εξηγήσει τη σχέση της προτεινόμενης ρύθμισης με τις θεματικές, τους δείκτες και τις αρχές της Στρατηγικής.
 - Γι' αυτό το eNAP περιέχει πληροφορία για τους δείκτες, όπως ορισμούς, στόχους και νέα στατιστικά στοιχεία, και διαμορφώνει την αξιολόγηση απεικονίζοντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί.
 - Το διαδικτυακό εργαλείο δεν περιορίζεται στο κρατικό IT σύστημα αλλά είναι διαθέσιμο και σε άλλους κοινωνικούς φορείς.

Στόχοι του eNAP

- Δομημένο και ευέλικτο εργαλείο, με το οποίο καθοδηγείται ο χρήστης (στελέχη δημόσιας διοίκησης) μέσω των δεικτών, στόχων και αρχών της Γερμανικής Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ώστε να διενεργήσει πιο στοχευμένα την ανάλυση επιπτώσεων της προτεινόμενης ρύθμισης.
- Ενισχύεται η ποιότητα της SIA και διευκολύνεται η διαδικασία αξιολόγησης που διενεργούν τα υπουργεία.
- Προωθείται η πληροφορία και ενισχύεται η ευαισθητοποίηση των στελεχών του δημόσιου τομέα για την εθνική στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης.
- Διευκολύνεται η διαμόρφωση συνεκτικών δημόσιων πολιτικών (οι εξειδικευμένοι σε έναν τομέα αξιωματούχοι των υπουργείων που ετοιμάζουν ένα νομοσχέδιο ενημερώνονται για διαστάσεις της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης και των ΣΒΑ που τους αφορούν).
- Παρέχεται η δυνατότητα στα στελέχη των υπουργείων να εξοικειωθούν με τις διαφορετικές διαστάσεις της εθνικής στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Καλό παράδειγμα εργαλείου χαρτογράφησης των ΣΒΑ από το Joint Research Center της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: SDG mapper

- Τεκμηρίωση της διασύνδεσης κάθε νέου πολιτικού κειμένου και κάθε πολιτικής & νομοθετικής πρωτοβουλίας με τους ΣΒΑ:
 - Τα έγγραφα πολιτικής και νομοσχεδίων υποβάλλονται σε επεξεργασία με τη χρήση τεχνικών εξόρυξης κειμένου και επεξεργασίας γλώσσας για τον εντοπισμό των σχετικών ΣΒΑ και των υποστόχων εντός του κειμένου, μέσω της χρήσης συγκεκριμένων λέξεων-κλειδιών. Το εργαλείο προσδιορίζει τον αριθμό των πολιτικών της ΕΕ που αντιμετωπίζουν κάθε ΣΒΑ και υποστόχο και παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με τους στόχους και τους υποστόχους που συνδέονται με κάθε πολιτική, επιτρέποντας τον εντοπισμό περισσότερων οριζόντιων πρωτοβουλιών (πολιτικές που καλύπτουν περισσότερους στόχους). Οι πρώτοι επωφελούμενοι αυτής της πρακτικής είναι οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, αλλά παρέχεται η δυνατότητα σε πολλούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων πολιτών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, να παρακολουθούν τον τρόπο με τον οποίο οι νομοθετικές πρωτοβουλίες ενσωματώνουν τους ΣΒΑ.
 - <https://knowsdgs.jrc.ec.europa.eu/sdgmapper#learn>
 - <https://sdgs.un.org/partnerships/sdg-policy-mapping-text-mining-approach-map-eu-policies-agenda-2030-goals-and-targets>
- Η διαδικτυακή πλατφόρμα KnowSDGs (Knowledge base for the Sustainable Development Goals) παρέχει εργαλεία και οργανώνει τη γνώση για τις πολιτικές, τους δείκτες, τις μεθόδους και τα δεδομένα για την υποστήριξη τεκμηριωμένης εφαρμογής των ΣΒΑ
 - <https://knowsdgs.jrc.ec.europa.eu/>

Η ενσωμάτωση των ΣΒΑ στις ελληνικές νομοθετικές πρωτοβουλίες

- Οι ΣΒΑ εντάσσονται στο Εγχειρίδιο Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης (Ανάλυση) της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων (2020). Θετικό βήμα, εφόσον οι συντάκτες της Ανάλυσης από τη δημόσια διοίκηση καλούνται να σημειώνουν ποιοι από τους ΣΒΑ επιδιώκονται με την εκάστοτε αξιολογούμενη ρύθμιση.
- Ωστόσο, μια ολοκληρωμένη Ανάλυση για τους ΣΒΑ θα πρέπει:
 - να περιλαμβάνει τους συγκεκριμένους υποστόχους των ΣΒΑ που ευθυγραμμίζονται με την προτεινόμενη ρύθμιση·
 - να λαμβάνει υπόψη της τις πιθανές συνέργειες αλλά και αντιθέσεις με τους άλλους Στόχους και υποστόχους·
 - να εμβαθύνει στην αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο εξυπηρετούνται οι ΣΒΑ από τη ρύθμιση (πέρα από το τσεκάρισμα ενός ΣΒΑ που ταιριάζει θεματολογικά με το περιεχόμενο του νομοσχεδίου)·
 - να χρησιμοποιεί, όπου είναι δυνατόν, τους σχετικούς δείκτες του ΟΗΕ και της EUROSTAT για τους ΣΒΑ·
 - να αξιολογεί τον αντίκτυπο που έχουν οι νομοθετικές ρυθμίσεις στην επίτευξη των ΣΒΑ σε παγκόσμιο επίπεδο (εφόσον οι ΣΒΑ είναι παγκόσμιοι στόχοι).

Ανάλυση βιωσιμότητας έναντι ανάλυσης κόστους-οφέλους

- Ενώ η διάσταση της βιωσιμότητας (και της συναφούς «ανθεκτικότητας») έχει αποκτήσει πρωτεύοντα ρόλο στις αξιολογήσεις επιπτώσεων της Επιτροπής και αρκετών κρατών μελών, το ελληνικό Εγχειρίδιο για την Ανάλυση αντανακλά περισσότερο τη διάσταση της ανάλυσης κόστους/οφέλους (cost-benefit analysis/CBA). Αυτό αποτυπώνεται και στη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας (άρθρο 64 του ν. 4622/2019), όπου πέραν των νομικών επιστημόνων προβλέπονται θέσεις οικονομολόγων και μόνον.
- Παρ' όλο που το Εγχειρίδιο δεν εμβαθύνει στη CBA προσέγγιση (διεθνείς οργανισμοί και κράτη συνήθως νομισματοποιούν τα οφέλη και τα κόστη, για την επιλογή της «βέλτιστης» δημόσιας πολιτικής), σημειώνεται σε κάθε περίπτωση ότι η CBA συχνά συγκρούεται με την προσέγγιση της βιωσιμότητας/ανθεκτικότητας. Π.χ., η πρόσβαση όλων των πολιτών και των τοπικών κοινοτήτων σε αξιόπιστες υποδομές ή στην ποιοτική παιδεία είναι επιλογή που προωθεί τη βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα, αλλά μπορεί να μην ικανοποιεί τα κριτήρια της CBA προσέγγισης, εφόσον η τελευταία επικεντρώνεται στην οικονομικά αποδοτικότερη επιλογή.

Πρόταση για μια Ανάλυση ευαισθητοποιημένη και εστιασμένη στη διάσταση της βιωσιμότητας και των ΣΒΑ

- Εμβάθυνση στο περιεχόμενο της βιωσιμότητας και των ΣΒΑ, και όχι απλά η τυπική αναφορά τους στην υφιστάμενη Ανάλυση (χωρίς να αυξηθεί ο φόρτος εργασίας του δημόσιου υπάλληλου που διενεργεί την Ανάλυση, αλλά με εκπαίδευση και χρήση εργαλείων όπως το SDG mapper).
- Ανάλυση συνεπειών ρύθμισης για τη βιωσιμότητα (sustainability impact assessment) υποχρεωτική για όλους τους νόμους που έχουν σημαντική επίπτωση στους ΣΒΑ. Ενταγμένη στην ευρύτερη Ανάλυση, αλλά να γίνεται με ουσιαστικό και ολοκληρωμένο τρόπο.
- Διενεργείται από το επισπεύδον υπουργείο, σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία και την Προεδρία της Κυβέρνησης, ώστε να καλύπτονται οι διασυνδέσεις (interlinkages) όλων των διαφορετικών πολιτικών.
- Δημιουργία ψηφιακού εργαλείου, το οποίο θα χειρίζονται τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης αλλά και της πολιτικής (γραφεία υπουργών).
- Η πρωτοβουλία και οργάνωση του εγχειρήματος, καθώς και ο πάγιος συντονισμός αυτής της διαδικασίας θα μπορούσε να γίνει από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, εφόσον αποστολή της είναι η διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας, η αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της καλής νομοθέτησης, καθώς και η υποστήριξη του υπουργικού συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων.

Συνέπειες από την υλοποίηση της πρότασης για την ανάλυση βιωσιμότητας

- Συμβολή στην καλή νομοθέτηση, καθώς η επίδραση της νομοθεσίας στη βιώσιμη ανάπτυξη και στους ΣΒΑ θα αποτυπώνεται σε αρχικό στάδιο.
- Προώθηση της ενσωμάτωσης των ΣΒΑ στη νομοθεσία.
- Ενδυνάμωση της συνοχής των δημόσιων πολιτικών, συνδέοντας την εθνική πολιτική για τη βιώσιμη ανάπτυξη με τη νομοθετική διαδικασία.
- Παράδειγμα διεθνούς καλής πρακτικής για μια νομοθέτηση με ισχυρή αντίληψη (awareness) για τη βιωσιμότητα.
- Ανάπτυξη σημαντικού δικτύου επαφών με φορείς και υπηρεσίες σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, που έχουν πρωτοπορήσει σε αυτόν τον τομέα.
- Δημιουργική συνεργασία και σπάσιμο των «στεγανών» (silos) μεταξύ στελεχών της δημόσιας διοίκησης, του κέντρου της κυβέρνησης (ΠτΚ), αλλά και των κοινωνικών φορέων.

5^ο ετήσιο συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Αξιολόγησης, 10 Νοεμβρίου 2022
ESG και Αξιολόγηση για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Νίκος Τράντας
nikostrantas@gslegal.gov.gr

Ευχαριστώ για την προσοχή σας